

Soạn Bài Chữ Người Tử Tù (Nguyễn Tuân)

Bố cục

- Phần 1 (từ đầu ... "rời sẽ liệu"): Cuộc gặp giữa Huân Cao và thầy quản ngục
- Phần 2 (tiếp ... "trong thiên hạ"): Quản ngục mong muốn được Huân Cao cho chữ
- Phần 3 (còn lại): Cảnh cho chữ trong ngục

Câu 1 (trang 114 sgk ngữ văn 11 tập 1)

Tình huống truyện độc đáo:

- Hai nhân vật Huân Cao và quản ngục, bình diện xã hội đối lập nhau. Một người là tử tù một người là quan quản ngục- đại diện cho trật tự xã hội. Ở họ có chung tâm hồn nghệ sĩ, yêu cái đẹp nên họ trở thành tri kỉ, tri âm của nhau. Tạo dựng tình huống éo le khi để họ gặp nhau giữa chốn ngục tù, tối tăm như bản, tác giả tạo nên cuộc kì ngộ đáng nhớ và kì lạ

- Tác dụng:

+ Làm nổi bật tron ven vẻ đẹp về nhân cách, tài năng của Huân Cao

+ Làm sáng tỏ tấm lòng “biệt nhỡn nhân tài” của quản ngục

+ Chủ đề tác phẩm từ đó cũng được thể hiện

Câu 2 (trang 114 sgk ngữ văn 11 tập 1)

Huân Cao có vẻ đẹp thể hiện qua phẩm chất:

+ Con người tài hoa, ưu việt, đầy quyền năng (tài viết chữ “đẹp và vuông lăm”, tiếng tăm nổi khắp tỉnh Sơn, khiến quan ngục muốn xin chữ)

+ Khí phách hiên ngang, gan dạ của Huân Cao (Vẫn giữ được sự hiên ngang, khẳng khái ngay cả trong tù)

+ Người có “thiên lương” trong sáng và cao đẹp (thái độ trọng cái đẹp, chia sẻ lời gan ruột với quản ngục)

- Tác giả xây dựng hình tượng Huân Cao với dụng ý nghệ thuật:

+ Bài tỏ quan niệm nghệ thuật về cái đẹp của tác giả

+ Cái tài phải đi đôi với cái tâm, cái đẹp và cái thiện không thể tách rời: quan niệm tiến bộ của tác giả

Câu 3 (trang 114 sgk ngữ văn 11 tập 1)

Phẩm chất của viên quản ngục:

+ Là người làm nghề quản ngục nhưng lại có thú vui thanh cao, tao nhã – thú chơi chữ

+ Là người biết trân trọng những giá trị con người (hành động “biết đãi” người tài như Huấn Cao)

+ Sở nguyện thanh cao muốn có chữ của Huấn Cao treo bắt chấp nguy hiểm, thái độ hiên ngang bất khuất, coi thường cái chết và tiền bạc

+ Diễn biến nội tâm, hành động cách ứng xử của viên quản ngục cho thấy nhân cách đẹp, một “tâm lòng trong thiên hạ” tri kỉ, tri âm

+ “Một âm thanh trong trẻo chen vào giữa một bản đàn mà nhạc luật đều hỗn loạn, xô bồ

⇒ Quản ngục người biết giữ “thiên lương” biết trân trọng giá trị, tài năng, người có tâm hồn nghệ sĩ, yêu cái đẹp

Câu 4 (trang 114 sgk ngữ văn 11 tập 1)

- Nguyễn Tuân dụng công miêu tả “cảnh tượng xưa nay chưa từng có” làm nổi bật vẻ đẹp trang trọng, uy nghi, bất tử hình tượng Huấn Cao

+ Việc cho chữ- hoạt động nghệ thuật thanh cao diễn ra trong căn buồng tối tăm, chật hẹp, ẩm ướt, hôi hám

+ Cái đẹp tỏa sáng, người nghệ sĩ tô từng nét chữ không phải người được tự do mà là kẻ tử tù

+ Hình tượng người tử tù uy nghi, cao đẹp >< quản ngục, thơ lại là kẻ tự do

+ Trật tự trong nhà tù bị đảo ngược: người tù ban phát cái đẹp, răn dạy quản ngục

⇒ Sự chiến thắng của thiên lương, của ánh sáng nghệ thuật chân chính. Tô đậm nhân cách thanh cao, ngang tàng của Huấn Cao

Câu 5 (trang 116 sgk ngữ văn 11 tập 1)

- Nghệ thuật xây dựng nhân vật: bằng bút pháp lý tưởng hóa

- Cảnh cho chữ trong tác phẩm có nghệ thuật tương phản làm nổi bật cái đẹp và cái xấu, cái thiện và cái ác, tính cách với hoàn cảnh

+ Thủ pháp đối lập cảnh tượng hiện lên đầy đủ vẻ uy nghi, rực rỡ của nó

- Ngôn ngữ: giàu chất tạo hình, biểu cảm, gợi được không khí thời đại (cổ kính, thiêng liêng...)

Luyện tập

Nhân vật Huân Cao:

- Hình tượng nhân vật Huân Cao có tính cuốn hút về nhân cách, tài năng, khí phách anh hùng ngang tàng, một con người mang nét đẹp của khí chất ngang tàng

- Con người sống hiên ngang, đầy tự trọng

+ Ta nhất sinh không vì vàng ngọc hay quyền thế mà ép mình viết câu đối bao giờ

+ Những người chóc trời quấy nước chỉ đếm trên đầu ngón tay

- Chí lớn không thành, coi thường cái chết, cường quyền

+ Chống lại triều đình, bị bắt giam nhưng không hề sợ cái chết

+ Có những suy nghĩ, hành vi thật phóng khoáng

- Khinh bỉ kẻ đại diện cho cường quyền

+ Khí phách hiên ngang giữa ngục tù

+ Khinh bỉ những kẻ cầm quyền thị oai, tàn nhẫn

- Là người yêu cái đẹp, tao ra cái đẹp

+ Tài hoa khi viết thư pháp

+ Dành sự tài hoa cho người tri kỉ

- Hình ảnh cao đẹp, uy nghi của Huân Cao khi cho chữ quản ngục

+ Viết chữ vốn thanh cao

+ Hình ảnh kì vĩ của người tù đeo gông, chân vướng xiềng xích tô đậm nét chữ >< hình ảnh co ro của thầy thơ lại, run run bụng châu mực khúm núm, tay vái tạ

⇒ Hình tượng Huấn Cao phản ánh tư tưởng nghệ thuật của tác giả về cái đẹp: thiên lương cao cả tỏa sáng chính nơi bóng tối và cái ác ngự trị.